

„Prozatímní ústava platila do roku 1920. Mezitím byla jednou podstatněji měněna. Novelizace rozšiřovala práva prezidenta.“

Byli byste ochotni se pod tato tvrzení podepsat - tedy: jsou pravdivá?

Ne. Ústavu Národní shromáždění novelizovalo opakovaně. Další novelizace z roku 1919 zvyšovala počet členů NS, reprezentujících v něm Slovensko. V učebnicích se to zpravidla nezdůrazňuje, ale kvalifikovanou většinou se musel schvalovat už § 14 zákona č. 64/1918 Sb. z. a n., jímž Národní shromáždění vybavovalo ministra s plnou mocí pro správu Slovenska mimořádnými pravomocemi (širšími, než prozatímní ústava ministrům dávala).

"Prozatímní ústava platila do roku 1920. Mezitím byla dvakrát podstatněji měněna. Novelizace rozšiřovaly práva prezidenta a početní zastoupení členů za Slovensko v revolučním Národním shromáždění."

Byli byste ochotni se pod tato tvrzení podepsat – tedy: jsou pravdivá?

Takto se to většinou píše v učebnicích, takže ano. Ale připomínám ještě tu změnu ústavy, resp. její doplnění, obsažené v zákoně č. 64/1918 Sb. z. a n.

Státní formu československého státu určí Národní shromáždění s československou Národní radou v Paříži jako orgánové jednomyslné vůle národa. Než se tak stane, vykonává státní svrchovanost uvnitř státu Národní výbor."

a) Citoval jsem Prozatímní ústavu?

b) Pokud ano, napište, do kdy tento stav platil! Pokud ne, napište, co jsem citoval!

Ne, je to citace ze zákona č. 11/1918 Sb. z. a n., o zřízení samostatného československého státu (recepčního zákona, prvního ústavního provizoria).

Zpráva Práva lidu z roku 1920: "Národní shromáždění, které se ustavilo podle ústavy z 29. února, včera po delší rozpravě zvolilo novou československou vládu. Členové vlády okamžitě složili předešlý slib."

Mohla se skutečně podobná zpráva v tehdejší tisku objevit?

Ne. Vládu už jmenoval prezident republiky.

§ 4: "Okresní úřady vykonávají ve svém obvodu vnitřní správu (§1), jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách okresním hejtmanstvím a zastupitelským okresům, na Moravě a v Slezsku okresním hejtmanstvím a silničním okresům anebo tímto zákonem nebo zvláštními zákony byla nebo bude okresním úřadům přikázána."

Citoval jsem zákon schválený 29. února 1920. Víte, jak se označoval?

Tzv. župní zákon (z. č. 126/1920 Sb. z. a n., o župních a okresních úřadech).

Článek 3 recepčního zákona z roku 1918: "Všechny úřady samosprávné, státní a župní, ústavy státní, zemské, okresní, župní a obecní jsou podřízeny Národnímu shromáždění, prozatím úřadují a jednají dle dosud platných zákonů a nařízení."

Citoval jsem první československý zákon přesně, nebo jsem jeho text pozměnil?

Pozměnil, protože je podřizoval Národnímu výboru. Národní shromáždění se ustavilo až podle prozatímní ústavy.

Mimo soutěž: toto je jedna z prvních ve veřejnosti rozšiřovaných verzí, ve Sbírce zákonů a nařízení je trochu jiný text. Podstatné však je ono podřízení Národnímu výboru.

§ 6, odst. 1: "Ve správě okresní (§ 4) účastní se občanstvo okresními, ve správě zemské (§ 5) zemskými zastupitelstvy, výbory a senáty."

Který československý prvorepublikový zákon jsem citoval?

Zákon č. 125/1927 Sb. z. a n., o organizaci politické správy (organizační zákon)

"Po přijetí župního zákona v roce 1920 přestala v českých zemích platit recipovaná a pozdějšími předpisy měněná zemská zřízení z roku 1861, která tvořila součást únorové ústavy: od 1. 1. 1921 byly země nahrazeny župami. Přejednost pravomocí na nové orgány vyvolal v podstatě jen drobné organizační potíže."

Byli byste ochotni se pod tato tvrzení podepsat – tedy: jsou pravdivá?

Ne, zejména proto, že v českých zemích se župní zákon nerealizoval.

Zpráva Práva lidu z roku 1920: "V duchu naší nové ústavy začala minulý týden výstavba autonomní správy Podkarpatské Rusi. Prezident republiky jmenoval do funkce zemského prezidenta amerického advokáta dr. Hryhorije Žatkoviče a vláda vypsala volby do zemského sněmu."

Mohla se skutečně podobná zpráva v tehdeším tisku objevit?

Ne, protože

- a) podle ústavy v čele Podkarpatské Rusi stál guvernér;
- b) volby do karpatoruského sněmu nebyly v době I. ČSR vypsány

„Jestliže se tedy tvrdí, že Rakousko je nezbytností pro své národy, že kdyby Rakousko neexistovalo, muselo by být vytvořeno, je nutno říci s Palackým, že Čechy byly před Rakouskem a budou i po Rakousku.“

Takto (možná) argumentoval T. G. Masaryk. Mohlo to být

a) v práci Česká otázka (1895)

b) ve volební kampani při volbách v roce 1907 (projev ve Vsetíně)

c) v memorandu "Independent Bohemia" z roku 1915?

Skutečně tak argumentoval, a to v roce 1915.

Zdůvodnění: v předválečné době vycházel T. G. M. v podstatě z austroslavismu, jako většina českých politiků předpokládal další existenci habsburské monarchie a zasazoval se jen za její spravedlivější a demokratičtější uspořádání. Takže s jeho tehdejšími postoji uvedený text nekoresponduje.